

KALAJOKI

VIIDEN TÄHDEN ELÄMÄÄ

1. Esipuhe ja suunnitteluprosessi

Kalajoen matkailualueen kestävän liikkumisen strategia

Esipuhe

Kalajoen matkailualue on tiivis ja monipuolinen kokonaisuus, jossa toiminta on vilkasta ympäri vuoden. Nykytilanteessa alueelle saapuminen kestävin kulkutavoin on mahdollista, mutta ei houkuttelevaa. Käytännössä lähes kaikki saapuvat alueelle omalla autolla.

Ajoneuvoliikenteen olosuhteita on Hiekkasärkkien alueella kehitetty viime vuosina lisääntyneen liikenteen aiheuttamien tarpeiden perusteella. Vilkas ajoneuvoliikenne vaikuttaa kuitenkin negatiivisesti ympäristön viihtyisyyteen.

Kestävän matkailun edistämiseksi Hiekkasärkkien alueella on nähty selkeä tarve. Toteutettavan hankkeen taustalla vaikuttavat lisäksi sekä kansainväliset että kansalliset kestävän kehityksen tavoitteet.

Kalajoen matkailualueen kestävän liikkumisen strategiassa

- kartoitettiin liikkumisen olosuhteiden ja kestävän liikkumisen edistämisen nykytilaa ja kehittämistarpeita,
- asetettiin visio ja tavoitteet sekä
- laadittiin konkreettinen toimenpideohjelma sekä toimintamalli kestävän liikkumisen edistämiseksi matkailualueella.

Hanketta ohjattiin ohjausryhmässä, jossa oli keskeisten sidosryhmien edustajat. Lisäksi paikallisille matkailutoimijoille järjestettiin kysely sekä kaksi työpajaa.

Ohjausryhmä ja työn laatijat

Ohjausryhmän kokoonpano:

- Annukka Takalo, kuntatekniikka
- Marko Raiman, tekniset palvelut
- Ari Matkaselkä, maankäyttö
- Nina Marjomieni, kaavoitus
- Janne Anttila, Hiekkasärkät Oy
- Johanna Nakkula, Kalajoen Matkailuyhdistys ry
- Timo Mäkikyrö, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Päivi Hautaniemi, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Tomi Bärman, Liikennevirasto
- Noora Airaksinen, Sitowise
- Laura Mansikkamäki, Sitowise

Strategia laadittiin Kalajoen kaupungin toimeksiannosta. Hanke sai Liikenneviraston liikkumisen ohjauksen hankeavustusta.

Strategian laadinnasta vastasi Sitowise Oy, jossa työhön osallistuivat DI Noora Airaksinen (projektipäällikkö), DI Laura Mansikkamäki (projektisihteeri) ja FM Laura Pihlajakangas (suunnittelija).

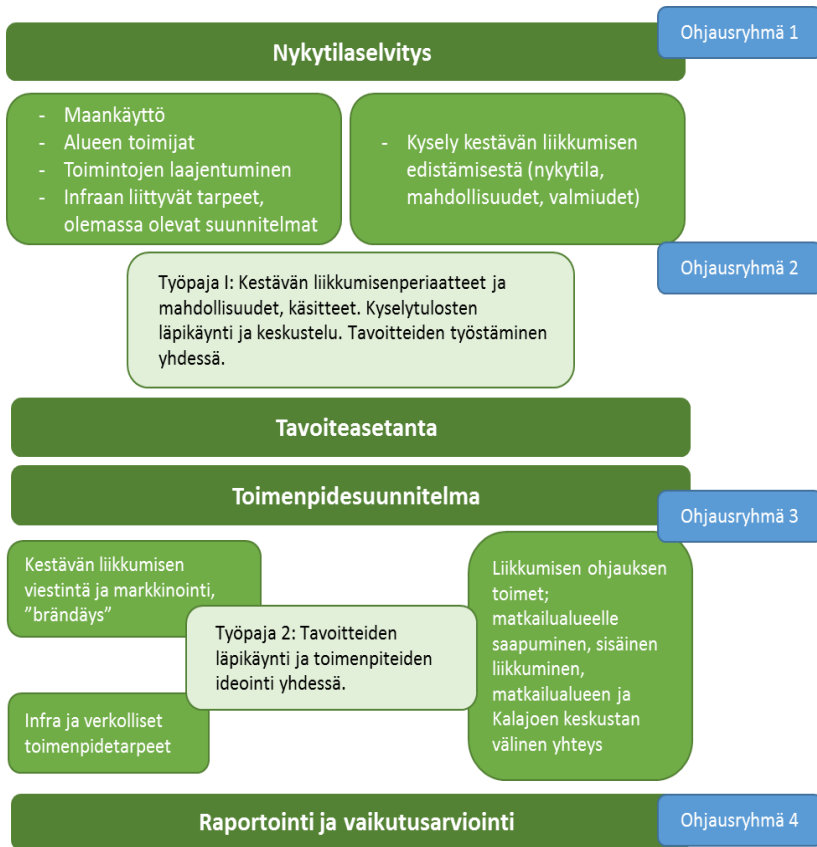

Strategiatyön tavoitteina oli

- sitouttaa ja osallistaa matkailupalveluiden tarjoajat kestävän liikkumisen edistämistyöhön,
- kartoittaa toimijoiden ja kaupungin mahdollisuuksia vähentää henkilöautoilua Hiekkasärkillä,
- lisätä kestävän liikkumisen aihepiirin näkyvyyttä Hiekkasärkkien matkailijoille ja koko kaupungin asukkaille,
- laatia matkailualan toimijoille sekä kaupungille toimintamalli kestävän liikkumisen edistämiseen alueella sekä
- laatia suosituksia ja toimintamalleja muissa matkailukohteissa hyödynnettäväksi.

Suunnitteluprosessi

Raportointi

1. Esipuhe ja suunnitteluprosessin kuvaus
2. Kestävän liikkumisen ja liikkumisen ohjauksen perusteet
3. Kestävän liikkumisen nykytilanne
4. Matkailutoimijoiden kyselyn tulokset
5. Visio, tavoitteet ja toimenpideohjelma

2. Kestävän liikkumisen ja liikkumisen ohjauksen perusteet

Kalajoen matkailualueen kestävän liikkumisen strategia

Käsitteet

Kestävällä liikkumisella tarkoitetaan ympäristön ja yhteiskunnan kannalta suotuisia kulkutapoja, jotka ovat taloudellisia, sujuvia ja turvallisia sekä liikkujan terveyttä kohentavia. Pääasialliset edistettävät kulkumuodot ovat kävely, pyöräily, joukkoliikenne ja kimpapakyydit. Kestävä liikkumisen edistäminen tarkoittaa paitsi infran olosuhteiden parantamista mutta myös liikkumisen ohjausta.

Liikkumisen ohjauksen (Mobility Management) keinoja ovat muun muassa neuvonta, markkinointi, liikkumisen suunnittelu sekä erilaisten liikkumispalveluiden kehittäminen.

Kestävä liikkuminen matkailussa

- Ekologisuus on kasvava trendi myös matkailussa → Brändi!
- Ei ole kestävää kaupunkia tai matkailualueetta ilman kestävää liikkumista.
- Matkailijoiden täytyy kuitenkin olla vakuuttuneita siitä, että julkinen liikenne ja tarjolla olevat liikkumispalvelut riittävät heidän tarpeisiinsa eikä oma auto ole välttämätön.
- Sidosryhmäyhteistyö on tärkeää ja johtaa parhaimmillaan win-win-tilanteeseen.
- Yli 50% päätöksistä tehdään tunnetasolla – positiivinen tiedonvälitys kestävästä liikkumisesta. Markkinointi ja informaatio!

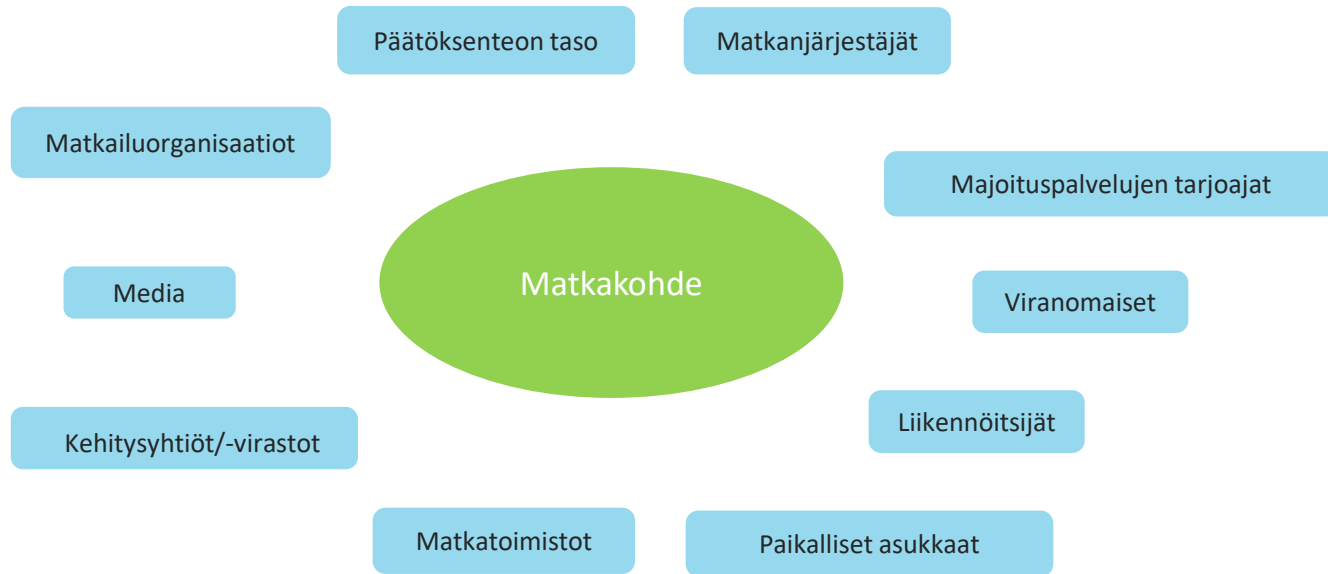

Pohdittavia kysymyksiä

- Millaista informaatiota liikkumisesta tarjotaan matkailijoille?
- Tarjotaanko tietoa vain kohteeseen saapumisesta vai myös siellä liikkumisesta?
- Millaista yhteistyötä tehdään paikallisten liikkumispalveluita tarjoavien toimijoiden kanssa?
- Tarjotaanko itse jotain liikkumiseen liittyviä palveluita ja voidaanko niiden kestävyys vaikuttaa?
- Onko matkakohteeseen mahdollista saapua ilman omaa autoa?
- Onko matkakohteessa mahdollista liikkua ilman omaa autoa?

Liikkumisen ja matkailun integroituminen

Kolme teesiä

1. Erityisesti nuoret kaupunkilaiset vaativat yhä enemmän matkakohteeltaan monimuotoista liikkumistarjontaa.
2. Matkailukohteiden täytyy reagoida näihin vaatimuksiin, jos he haluavat kohdistaa palveluitaan tälle kohderyhmälle.
3. Uusilla palveluilla, jotka mahdollistavat ilman omaa autoa liikkumisen voidaan vaikuttaa myös paikallisten liikkumistottumuksiin.

Esimerkki: vierailijakortti = liikkumiskortti

Esim. Helsinki card city/region

- Ilmainen pääsy nähtävyyksiin
- Turistibussin kierros
- Joukkoliikenteen ilmainen käyttö
- Ilmainen opaslehti
- 46€/päivä

- Vuokrapyörät?
- Alennuksia?

**FREE Entry to 28+ top
Helsinki attractions + tours**

Discover Helsinki's most popular sights and learn about the city's diverse culture

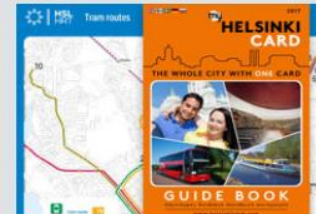
**FREE hop on hop off bus
tour of Helsinki**

Explore Helsinki by bus with a free 24/48 hour hop on hop off ticket

**FREE travelcard for public
transport**

Enjoy unlimited journeys on buses, trams, metro and Suomenlinna ferry

FREE Guidebook

Plan your trip with our free guidebook full of useful information

Esimerkki: Werfengen – alppikylä Itävallassa

- Kortti, joka lunastetaan 10 eurolla. Vaatimus jättää auto nukkumaan 😊
- Juna-asemalta shuttle-kuljetukset majoituspaikkoihin
- Sähköautoja ja -pyöriä vuokralla
- Autovapaa kylän keskus, jossa aurinkopaneelilla toimiva sähköautojen latausasema.
- Paikallinen e-taxi ja yötaksi
- Turisteille, jotka saapuvat ilman autoa koko kalusto, shuttle ja ELOIS-taksi, ovat **ilmaisessa käytössä**

25% turisteista saapuu junalla: <http://www.werfenweng.eu/EN/SAMO/Card/>

Kaupunkipyörät ja robottiautot

Kuva: Länsiväylä, arkisto / Anu Vertanen

- Kaupunkipyöräjärjestelmät yleistyvät Suomessa nopeasti, kunnista löytyy rohkeutta ja innokkuutta
- Imagotekijä kaupungille!
- Asemallinen/asematon järjestelmä

- Robottiautot erilaisten alueiden sisäisessä liikenteessä (Sohjoa-hanke, sohjoa.fi)
- Suvilahti (2018), Otaniemi (2016, 2017), Hki-Vantaa (2017), Hernesaari (2016), Tampere (2016, 2017)
- Vantaan asuntomessut 2015

Kuvat: Tekniikka ja talous 11.7.2015 ja www.sohjoa.fi

Kaupunkipyörät - yleistä

- Kaupunkipyöräjärjestelmät yleistyvät Suomessa nopeasti, kunnista löytyy rohkeutta ja innokkuutta.
 - Reijo Vaarala ja Kirsi Översti: [Kaupunkipyörän toimintamalli ja toteuttamismahdollisuudet suomalaisittain suurissa kaupungeissa](#) – Tampere, Oulu, Jyväskylä ja Lahti. Liikennevirasto, Liikenne ja maankäyttö. Helsinki 2017. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 12/2017.
 - Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 27/2017. [Asemattomien kaupunkipyörien ohjeistus kunnille](#).
- Kokonaisvaltainen (laajempi) / yhteisöllinen (suppeampi) järjestelmä, asemallinen/asematon
- **Kokonaisvaltaisella kaupunkipyöräjärjestelmällä** on positiivinen vaikutus kaupungin brändiin, elinkeinoelämään ja turismiin sekä joukkoliikenteen toimintaedellytyksiin. **Yhteisöllisen kaupunkipyöräjärjestelmän** positiiviset vaikutukset ovat suppeamman käyttäjäryhmän ja vähäisemmän käyttäjämäärän vuoksi kokonaisvaltaista järjestelmää pienempiä.
- **Asemallinen järjestelmä** perustuu kiinteisiin asemiin ja telineisiin (esim. Helsinki), **asemattomassa järjestelmässä** ei ole/ei tarvita kiinteitä asemia tai telineitä, vaan käyttö tapahtuu mobiiliapplikaation ja älylukon avulla (tulossa Tre-Hervanta, Imatra).
- Kaupunkipyöräjärjestelmä on **erityisesti imago- ja vetovoimatekijä**, kulkutapaosuuden kasvattamiseen on tehokkaampiakin keinoja. Hyvin toimivalla järjestelmällä on kuitenkin paljon myös välillisiä vaikutuksia (kävely, matkaketjut, pysäköinti jne.) sekä taloudellisia ja terveydellisiä hyötyjä.

Kaupunkipyörät – asemallinen ja asematon

Asemattomat kaupunkipyörät

- Toiminta / käyttö perustuu älylukkoon ja älypuhelinsovellukseen
- Älylukossa on paikannin, ja näin pyörien sijaintia (saatavuutta) voi seurata sovelluksen kautta
- Pyörän pysäköinti tapahtuu olemassa oleviin telineisiin ja esim. ”virtuaaliasemiin” (sovellukseen määritetyt pysäköintialueet)
- Suomessa käynnistymässä kokeilut Imatralla, Kotka-Kouvola alueella ja Tampereella Hervannassa (käyttöalue rajattu Hervantaan)
- Ulkomailla yleinen järjestelmä, esimerkki Ruotsista <http://digibike.se/en/>

Asemalliset kaupunkipyörät

- Perustuu kiinteisiin asemiin ja telineisiin
- Investointikulut asemattomia suuremmat mm. telineiden takia ja niiden ajoittaisen täytön tai tyhjentämisen takia
- Suomessa Helsingissä ja tulossa Espooseen ja Turkuun toukokuussa 2018
- Asemallisia ja asemattomia järjestelmiä löytyy ympäri maailmaa www.bikesharingmap.com

Huomioita

- Asemattomuus tarjoaa pienille kunnille mahdollisuuden kaupunkipyöriin pienin kustannuksin.
- Molempien järjestelmien toimivuus edellyttää operaattorilta panostusta pyörien siirtelyyn paikallisesti. Tässä voidaan hyödyntää myös kannusteita, kuten ilmaista pyöräilyaikaa x min jos jättää pyörän mäen päälle eikä alle.
- Pyöräilyn edistäminen ei ole vain kaupunkipyörien tuomista kuntaan. Tulee myös kehittää infraa (väylät, pysäköinti, kunnossapito, opastus).
- Asemattomuus on parhaimmillaan käyttäjän kannalta mieluisaa, sillä pyörän voi jättää laajemmin ”minne vaan”, asemallisessa järjestelmässä pyörä on jätettävä asemalle.

Kaupunkipyörien rahoitusmallit

Erilaisia rahoitusmalleja

- a) Yksityinen rahoitus
- b) Julkinen rahoitus
- c) Liikekumppanuus = edellisten yhdistelmä

Mahdollisia tulonlähteitä

- 1) Käyttömaksut
- 2) Jäsenmaksut
- 3) Panttimaksut
- 4) Sponsoritulot
- 5) Datan hyödyntäminen
- 6) Kuntien oma rahoitus

- Imatra, Kouvola, Kotka: kaupungit toteuttaa kokeilun valtionavustushankkeena, jossa 25 % omarahoitusta
- Helsinki: liikekumppanuus, mainosrahoitus, käyttömaksut ja kaupungin rahoitus
- Turku: mainosrahoitus, käyttömaksut, kaupungin rahoitus ja CIVITAS ECCENTRIC – hankerahoitus
- Espoo: liikekumppanuus, mainosrahoitus, käyttömaksut ja kaupungin rahoitus

Kaupunkipyörät Kalajoelle ja matkailualueelle

- Periaatepäätös
- Selvitys toteutusmallista strategian jatkotoimena
- Esim. kokeiluprojekti

Mahdollinen etenemispolku

Kunnan tahtotila	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnan omat tavoitteet kaupunkipyöräjärjestelmille • Vastuuhenkilöt ja resurssointi
Yhteydenotto	<ul style="list-style-type: none"> • Operaattori tai useammat ottavat yhteyttä • Kunta itse ottaa yhteyttä
Reagointi	<ul style="list-style-type: none"> • Suhtautuminen lähtökohtaisesti myönteistä, kyse on pyöräilyn edistämisestä. • Ollaan valmiita kuulemaan lisää
Kommunikointi	<ul style="list-style-type: none"> • Poikkihallinnollinen viestintä ja toimintatapa kunnan sisällä • Kaupunkiseutu, naapurikunnat, Pyöräilykuntien verkosto jne. mukana
Neuvottelut	<ul style="list-style-type: none"> • Kahdenkeskiset neuvottelut • Mahdollisen vuoropuhelutilaisuuden järjestäminen (useampia operaattoreita)
Harkinta	<ul style="list-style-type: none"> • Toimijoiden analysointi • Rahoitusmallista päättäminen
Yhteisymmärrys	<ul style="list-style-type: none"> • Pelisääntöjen hyväksyminen tai allekirjoittaminen • Tarjouskilpailu / hankinta
Toiminnan aloittaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Viestintä vahvasti tukena • Mediakiinnostuksen hyödyntäminen
Seuranta ja arviointi	<ul style="list-style-type: none"> • 1-2 vuotta • Vaikutukset pyöräilienteeseen ja pyöräilyn imagoon

3. Kestävän liikkumisen nykytilanne

Kalajoen matkailualueen kestävän liikkumisen strategia

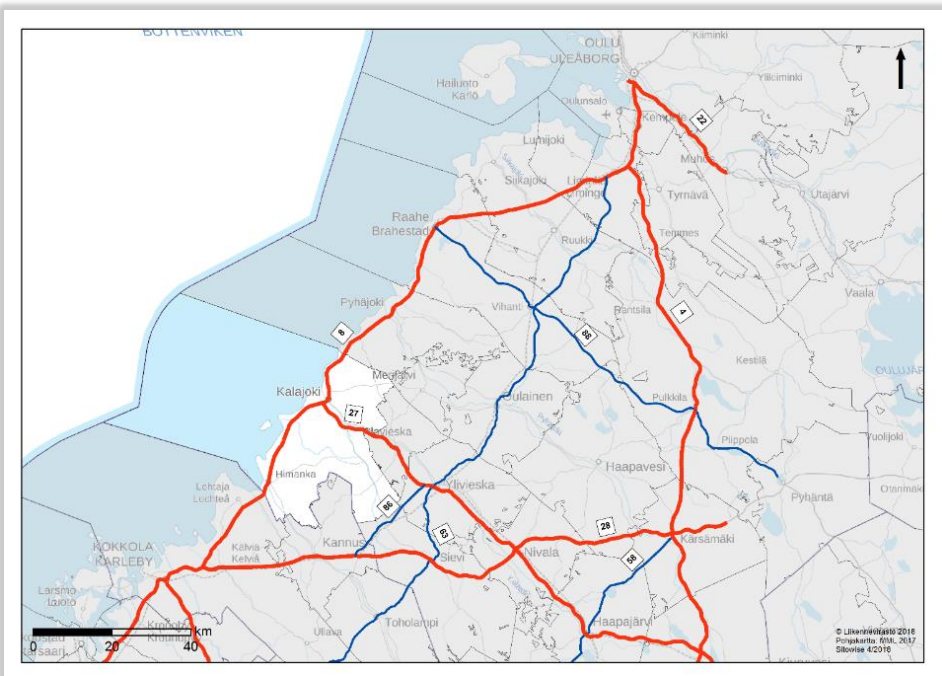

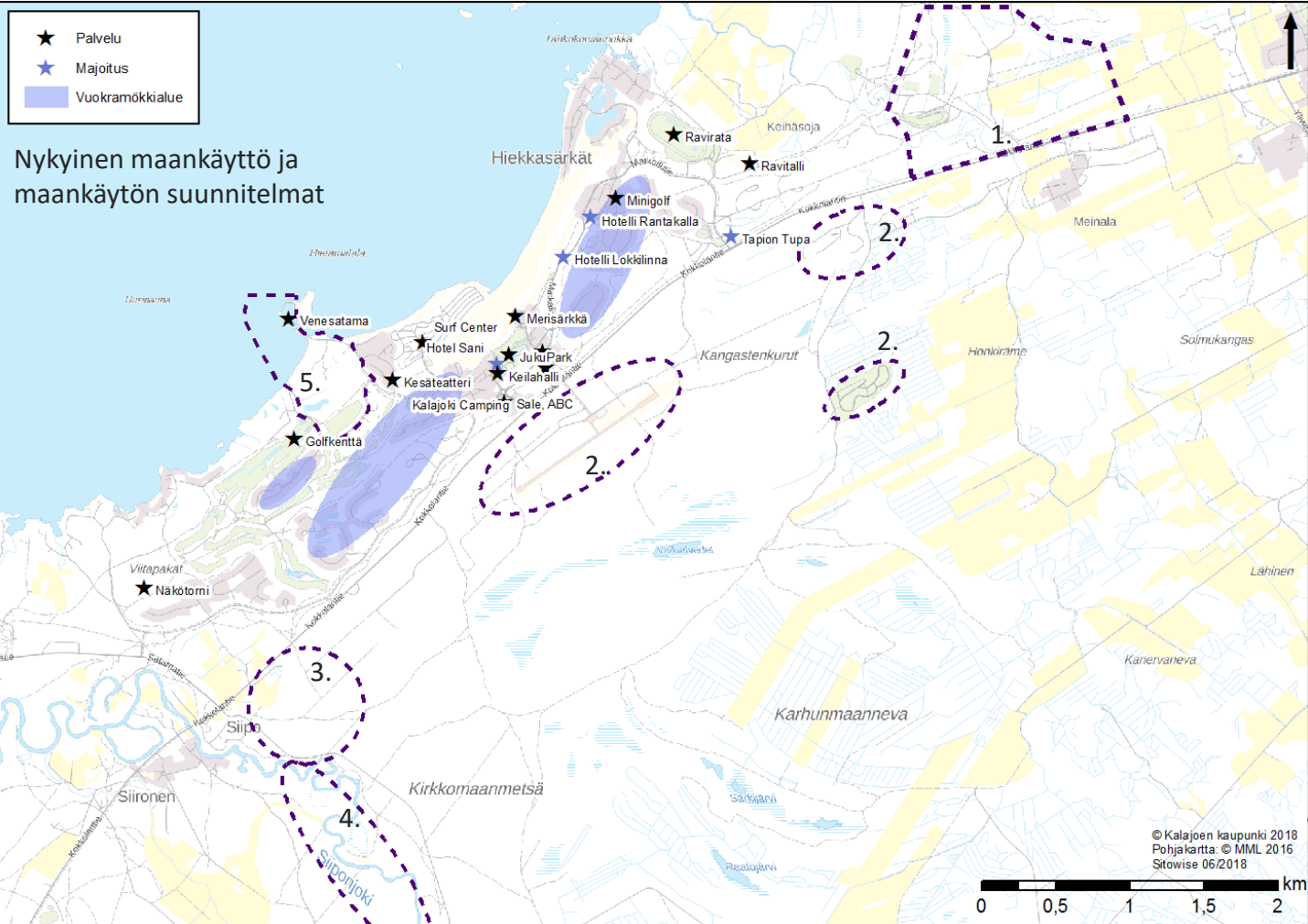
Sisältö

1. Sijainti ja maankäyttö
2. Jalankulun ja pyöräilyn reitit
3. Joukkoliikenneyhteydet
4. Liikkumispalvelut
5. Viestintä ja markkinointi
6. Tunnistetut kehittämistarpeet

1. Sijainti ja maankäyttö

- Kalajoen matkailualue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla valtatie 8 ja kantatie 27 risteyksessä.
- Kalajoen keskusta on pyöräilymatkan päässä (7 km). Ylivieskaan on 45 km, Kokkolaan 64 km ja Ouluun 140 km matka. Autoliikenteen yhteydet alueelle ovat hyvät.
- Matkailijat alueelle tulevat pääosin 200 kilometrin säteeltä.
- Hiekkasärkkien alueen maankäyttö on tiivistä. Palvelut sijoittuvat pääosin Hilmantorin alueella sekä Matkailutien ympärille. Lomamökkialueet ulottuvat keskustan ympäriltä alueen reunoille asti mutta etäisyys keskustaan on enimmilläänkin kolme kilometriä. Alueen sisällä pyöräilyllä on etäisyyksien puolesta potentiaalia.
- Valtatie 8 sivuaa aluetta, mikä aiheuttaa turvallisuusongelmia ja vaikuttaa laajentumismahdollisuuksiin.

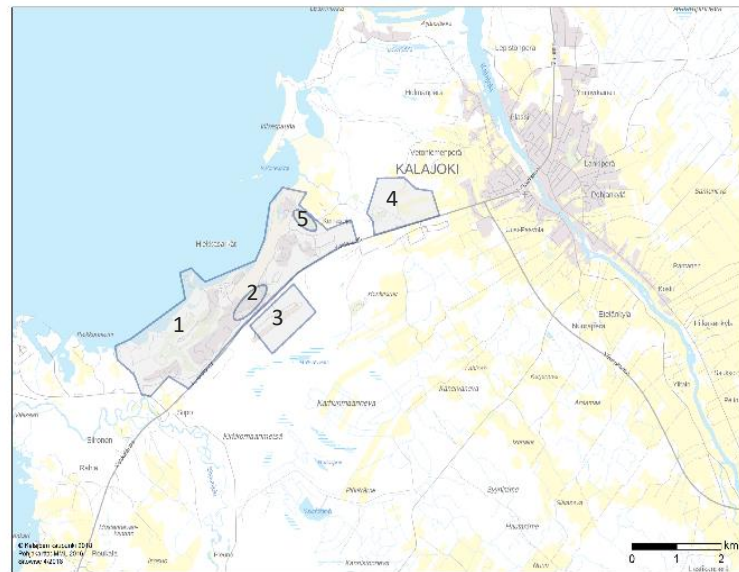

1. Liikuntapuisto (loma-asuntoalue)
2. Liikuntaan ja moottoriurheiluun liittyvä yritystoiminnan vyöhyke: Lentokenttähotelli/tapahtumamajoitus, extreme-lajien keskus, moottoriradan asfaltointi
3. Pysyvän ja vapaa-ajan asumisen alue
4. Siiponjoen Basecamp: Erähotelli, muu ekologinen majoitus, melontareitti
5. Marinan alue: Keskuskarille sijoittuvan vierasvenesataman (marinan) ja sitä ympäröivän alueen matkailukäytön kehittäminen

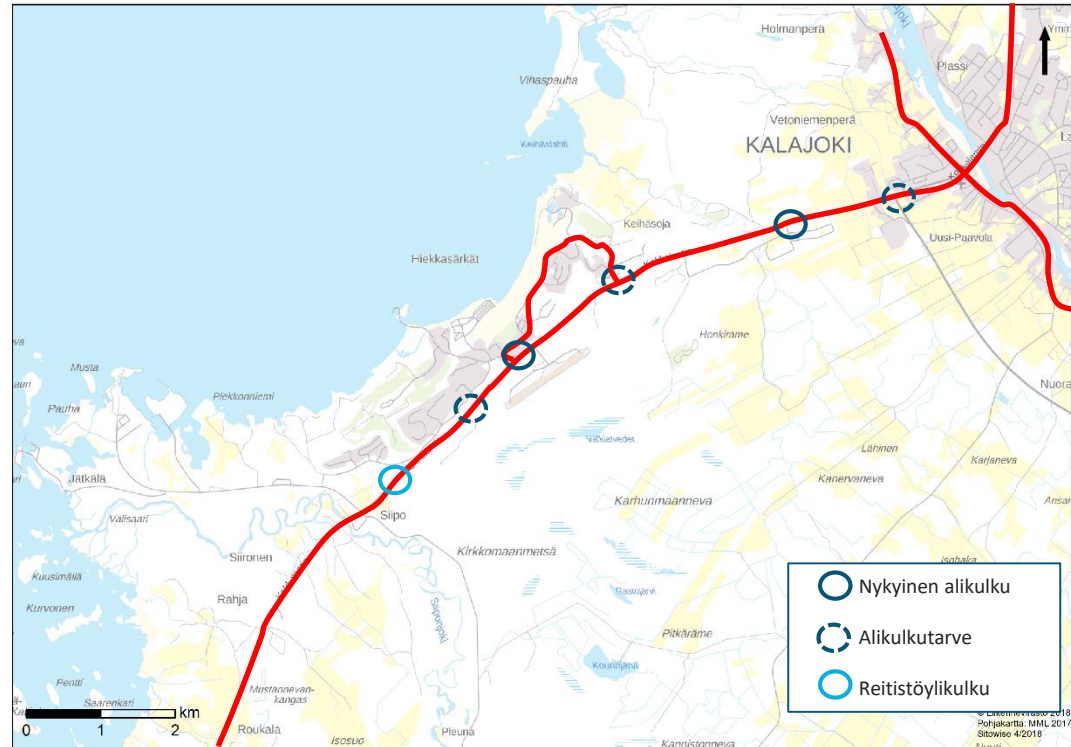
Kalajoen kaavoituskatsaus 2018: Asemakaavat

- 1. Vaiheittainen asemakaavan muutos Hiekkasärkkien alueella:** Kaavamuuoksissa tarkastellaan korttelit, joille voidaan osoittaa vaihtoehtoinen kaavamerkintä pysyvän asumisen mahdollistamiseen. Kaavaehdotukset nähtävillä keväällä 2018.
- 2. Hiekkasärkkien ydinalue:** Matkailukeskuksen rakenteen tiivistäminen ja tehostaminen. Kaava käynnistyy vuoden 2019 aikana.
- 3. Matkailukeskuksen itäinen laajennus:** Matkailukeskuksen laajennusalue Hiekkasärkkien mantereen-puolen osayleiskaavan mukaisesti. Kaava käynnistyy vuonna 2019.
- 4. Liikuntapuisto:** Loma-asuntoalueen toteuttaminen matkailukeskuksen pohjoisosaan. Suunnittelussa huomioidaan valtatie rinnakkaistiejärjestelyt, reittiyhteydet ja melu. Ratsastustoimintojen ja huokeamman majoituksen osoittamista tutkitaan. Rakennemallien laatiminen on aloitettu ja suunnittelua jatketaan keväällä 2019.
- 5. Raviradan alue:** Matkailurakentamisen kehittäminen. Kaavoitus käynnistyy tavoitteellisesti vuonna 2020.

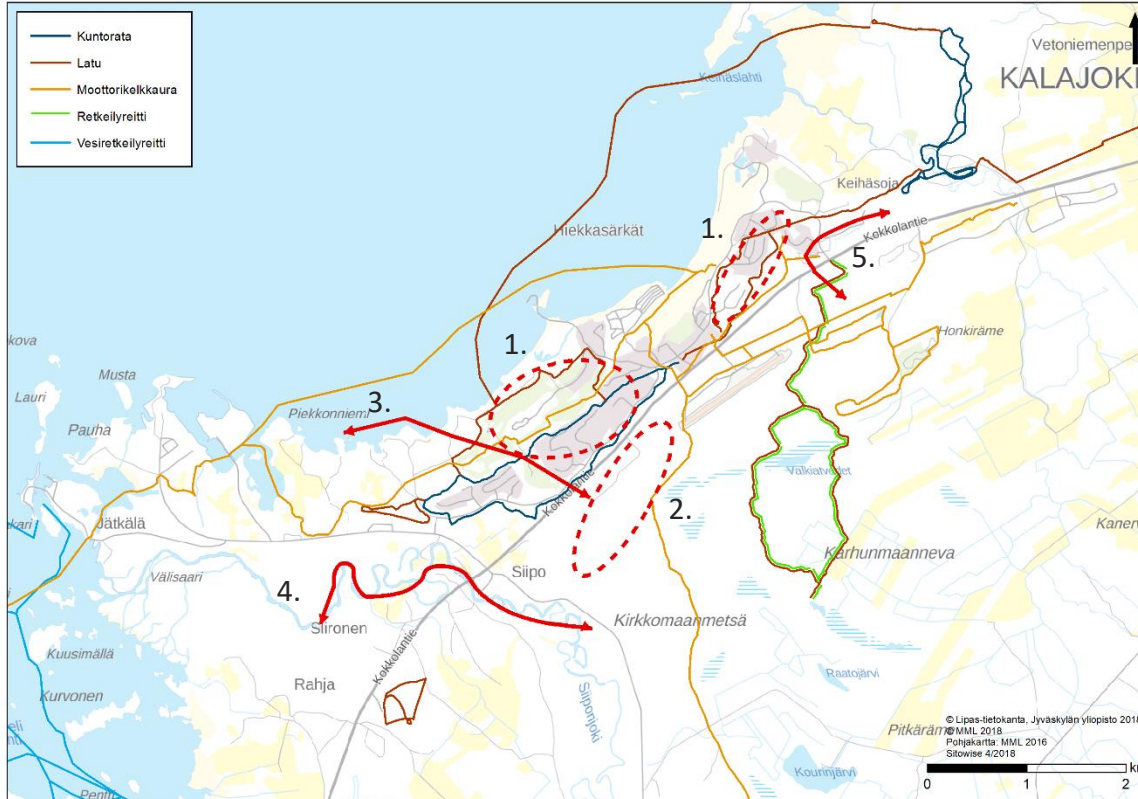

2. Jalankulku ja pyöräily

- Kalajoen keskusta sijaitsee pyöräilymatkan päässä (7 km) ja pyörätie on koko matkalla.
- Valtatien 8 varteen on rakenteilla kevyen liikenteen väylä välille Rahja-Hiekkasärkät. Tämän jälkeen on yhtenäinen väylä Kalajoen keskustasta Roukalaan saakka.
- Hiekkasärkkien alueella on myös laaja virkistysreittien verkosto.
- Hiekkasärkkien alueen sisällä nähdään paljon pyöräilypotentiaalia, sillä etäisyys alueen päästä päähän on noin 5 kilometriä.
- Matkailutien jalankulku- ja pyöräilyväylä on alueen vilkkain.
- Valtatien 8 jalankulku- ja pyöräiliikenteen alikulkuja on nykyisin Meinalassa, Matkailutien (mt 7773) ABC:n liittymässä ja Siipon reitistöylikulku. Lisäksi valtatie 8 varrella on tunnistettu tarpeita uusille alikuluille Ylivieskantien liittymässä, Tapion tuvan kohdalla ja Golfkentän ympäristössä.

Nykyiset reitistöt ja kehittämistarpeet

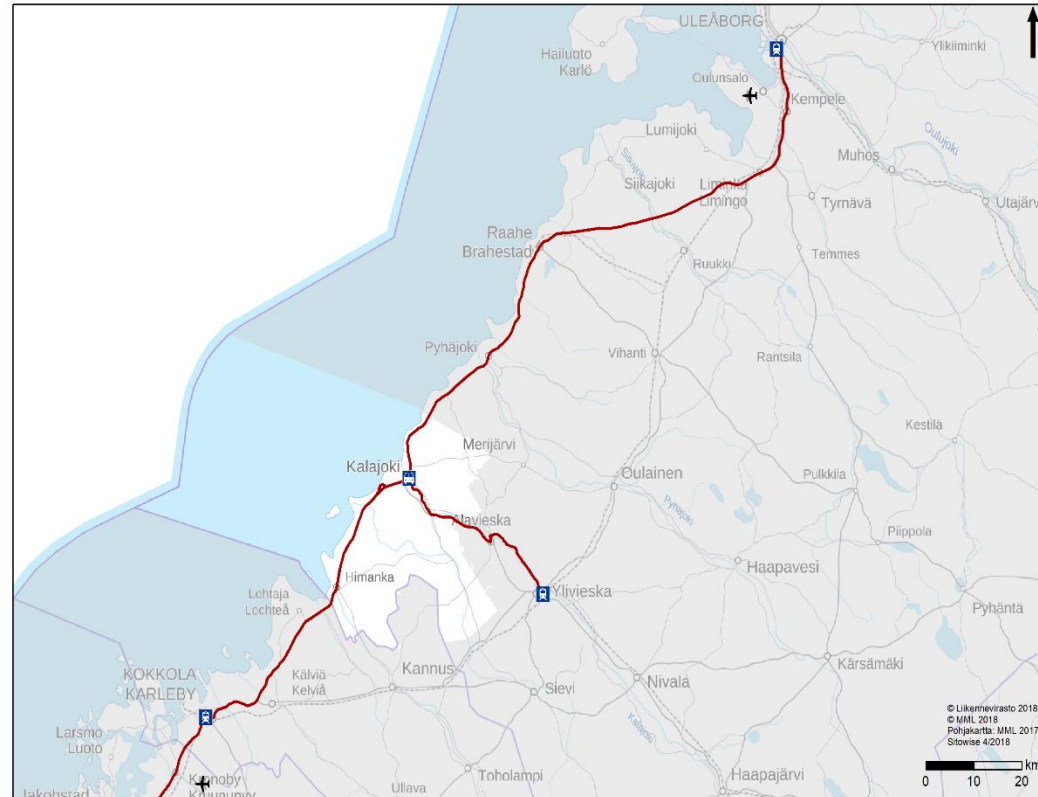

Hiekkasärkkien mantereen puoleinen osayleiskaava:

1. Vaihtoehtoinen paikka metsäluisteluradalle
2. Metsäluistelurata
3. Reittialikulku ja toiminnallinen yhteys merelle
4. Ympärivuotinen reittiyhteys merelle ja saaristoon
5. Reittialikulku

3. Joukkoliikenteen yhteydet

- Hiekkasärkät – Kalajoki väliä liikennöidään arkisin useita kertoja vuorokaudessa. Viikonloppuisin on 2-3 lähtöä.
- Hiekkasärkät – Ylivieska
 - Lähin **rautatieasema** Ylivieskassa (noin 40 km). Linja-autoasema on rautatieaseman välittömässä läheisyydessä.
 - Ylivieskaan Hiekkasärkiltä arkisin 2 linja-autovuoroa ja Kalajoelta 9 vuoroa. Ylivieskasta arkisin 7 vuoroa Kalajoelle (ei suoraan Hiekkasärkille).
- Hiekkasärkät – Kokkola
 - Kokkolan **rautatieasema** (noin 70 km) on linja-autoaseman vieressä. Kokkolan ja Hiekkasärkkien välillä useita linja-autovuoroja arkisin ja muutama vuoro viikonloppuisin, mutta liityntä ei ole mahdollista aikataulujen vuoksi.
 - Lähin lentokenttä on Kokkola-Pietarsaaren **lentoasema** (noin 100 km). Ei suoraa bussiyhteyttä: vaihto Kokkolan linja-autoaseman läheisyydestä lentokenttäkuljetukseen.
- Hiekkasärkät – Oulu
 - Oulun linja-autoaseman ja Hiekkasärkkien välillä useita linja-autovuoroja arkisin ja 2-3 vuoroa viikonloppuisin. Oulun linja-autoasema on rautatieaseman välittömässä läheisyydessä.
 - Oulun **lentoasemalle** (noin 130 km) ei suoraa bussiyhteyttä Kalajoelta.
- Onnibussin rannikkoreitti Turusta Ouluun kulkee Kalajoen läpi 2krt/päivä/suunta, pysäkki Hiekkasärkillä.

4. Nykyiset liikkumispalvelut

- Nykyisin pyöriä lainataan ja vuokrataan Tapion tuvalla, Safaritalolla, Rautio Sportsilla sekä hotelleilla. Lainattavina myös erikoispyöriä ja lastenkuljetusvälineitä (fatbike, BMX, peräpyörät ja pyöräkärret).
- Vuokralle saatavilla myös monenlaisia muita liikkumisvälineitä kuten segwaytä, potkulautoja, rullaluistimia ja potkukelkkoja.
- Viihdekeskus Merisärkän organisoima Katujuna Jumbo kuljettaa kesäisin turisteja alueen sisällä.
- Yksi auton vuokrauspiste (Sixt) Meriluontokeskuksen yhteydessä. Vuokrausmahdollisuus lisäksi lentokentiltä (Kokkola-Pietarsaari ja Oulu) ja Kokkolan rautatieasemalta.
- Sähköautojen latauspisteitä on Tapion tuvalla (2 kpl).

5. Tiedotus ja markkinointi

- <http://visitkalajoki.fi/info/> sivustolla on kootusti ajantasainen informaatio, jossa kestävät kulkumuodot on hyvin huomioitu. Sivustolta löytyy mm.
 - Välimatkat ja linkit reitteihin ja aikatauluihin (mm. VR, matkahuolto)
 - Vuokrausmahdollisuudet
 - Opaskartat
- Visitkalajoki-Facebook-sivu
 - 5 388 tykkääjää ja päivittäminen aktiivista
- Visitkalajoki-instagram
 - 1 176 seuraajaa
- Kalajoen sähköinen infokartta
- Vuosittain laaditaan paperinen palvelukartta matkailijoille jaettavaksi.

KALAJOKI

VIIDEN TÄHDEN ELÄMÄÄ

4. Matkailutoimijoiden kyselyn tulokset

Kalajoen matkailualueen kestävän liikkumisen strategia

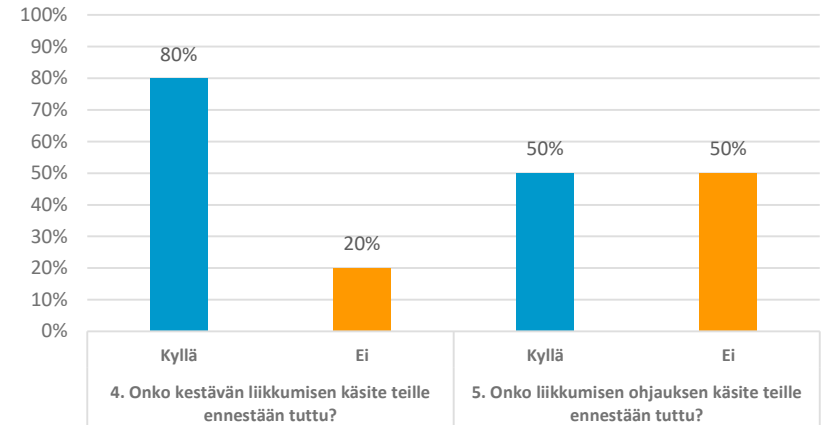

Taustatiedot

- Kyselyllä selvitettiin toimijoiden näkemyksiä alueen liikkumisen nykytilanteesta ja kehittämistarpeista.
- Kysely oli auki 11.4.-25.4.2018 ja vastaajamäärä oli 10.
- Yritysten henkilöstömäärä vaihteli 1 ja 35 välillä, 60 % oli alle 10 työntekijän yrityksiä.
- Kyselyyn vastanneiden yritysten tarjoamat palvelut: erilaiset matkailu- ja majoituspalvelut, aktiviteetti- ja liikuntapalvelut, ravintolapalvelut, päivittäistavarakauppa, rakentaminen sekä kiinteistönvälitys.

Liikkumisen ohjauksen nykytila ja esteet

- Kestävän liikkumisen käsite oli entuudestaan tuttu 80 % vastaajista ja liikkumisen ohjauksen käsite 50 % vastaajista.
- Yrityksissä ei tehdä tällä hetkellä aktiivisesti kestävän liikkumisen edistämistyötä. Kahdessa yrityksessä on käyty jonkinasteista keskustelua aiheesta ja asian tärkeys on tiedostettu.

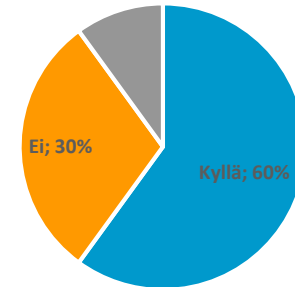

Liikkumisen ohjauksen nykytila ja esteet

- Vastaajista 60 % koki, että matkailualueella liikkumisessa tai alueelle saapumisessa on tällä hetkellä ongelmia.
- Koetut ongelmat:
 - Puutteelliset liityntäyhteydet (rautatieasemat, lentokentät) ja yhteyksistä tiedottaminen.
 - Alueen sisäinen liikenne.
 - Opastus/kyltit/ohjaus (ajantasaisuus ja yhdenmukaisuus).
 - Pysäköintipaikkojen ja taksien riittävyys sesonkien ja tapahtumien aikana.
 - Puutteet valaistuksessa ja talvikunnossapidossa.

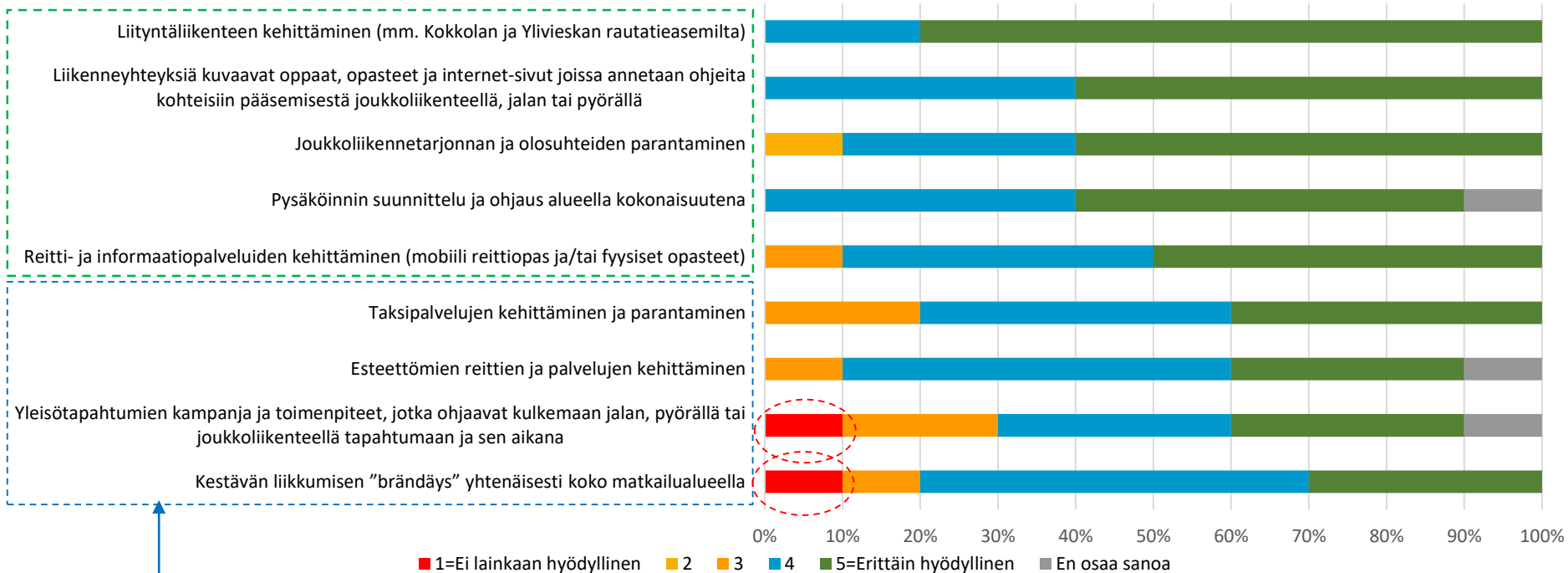
Onko matkailualueella liikkumisessa tai alueelle saapumisessa ongelmia?

En osaa sanoa; 10%

Liikkumisen ohjauksen keinojen hyödyllisyys (1)

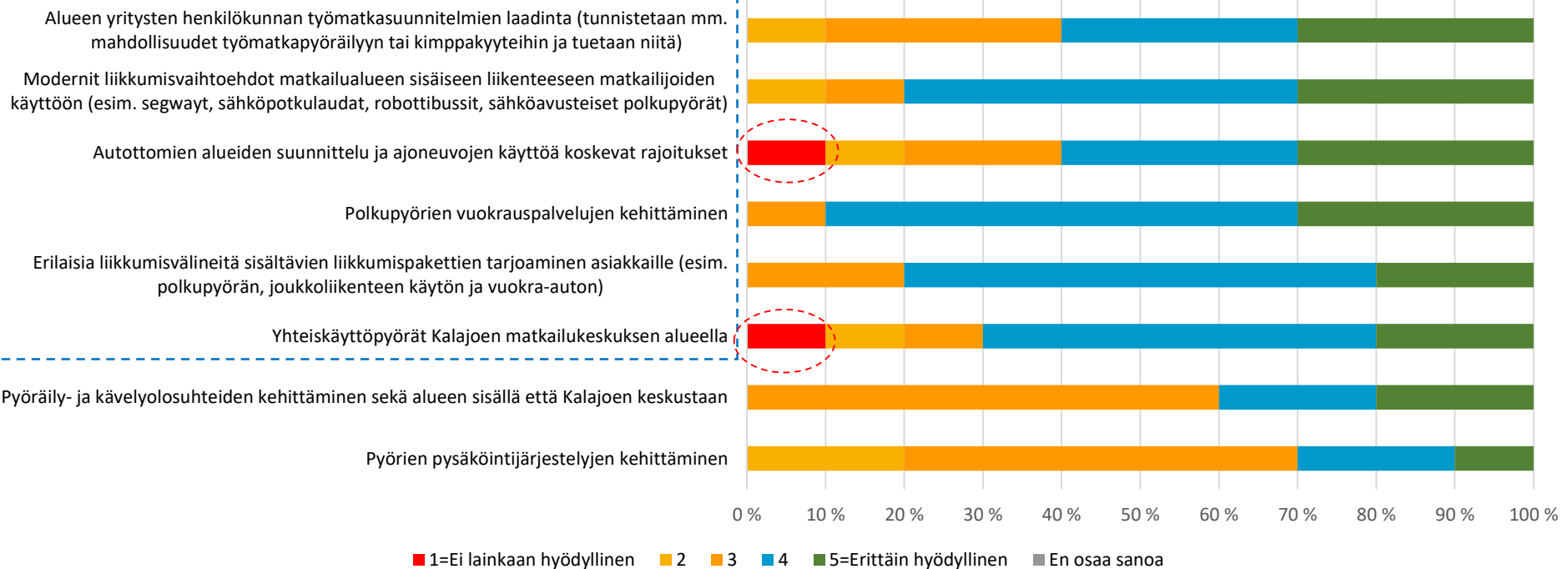
Vähintään 50% vastaajista piti keinoja erittäin hyödyllisinä

Vähintään 50% vastaajista piti keinoja erittäin (5) tai melko (4) hyödyllisinä

Liikkumisen ohjauksen keinojen hyödyllisyys (2)

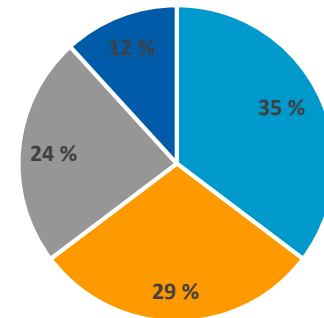
Vähintään 50% vastaajista piti keinoja erittäin (5) tai melko (4) hyödyllisinä

Kestävän liikkumisen edistämisen esteet

- Suurimmiksi esteiksi matkailualueen kestävän liikkumisen edistämiseksi koettiin resurssipula ja yhteistyön puute.
- Muina ongelmina mainittiin lyhyt sesonki ja asenne omistamiseen liittyen (kaiken pitää olla omaa).

Millaisia mahdollisia esteitä koette olevan matkailualueen kestävän liikkumisen edistämiseksi?

- Resurssipula (aika, raha)
- Yhteistyön puute (useat toimet tulisi suunnitella yhdessä muiden yrittäjien ja/tai kaupungin kanssa)
- Yrityksessä ei ole riittävästi tietoa ja osaamista (keinot, toteutustavat ym.)
- Jokin muu

Liikkumisen ohjauksen keinot

Millaisin keinoin yrityksenne olisi kiinnostunut edistämään kestäväää liikkumista Kalajoen matkailualueella?

- Tarjoamalla liikuntaharrastuksen kävelyn muodossa ja huolehtimalla, että puitteet ovat erinomaiset harrastajille.
- **Liikenneyhteydet:** Kulkuyhteydet alueen sisällä ja lähikuntiin, etenkin Ylivieskaan, Kokkolaan ja Ouluun (kimppakyydit Kokkola-Kalajoki. Bussiliikenne Kalajoki-Hiekkasärkät sesonkina, jota kannustettaisiin myös paikallisia käyttämään).
- Rakennettavien kohteiden pysäköintitilojen kehittäminen.
- **Yhteistyö:** Aktiivinen osallistuminen koordinoituun yhteistyöhön, liiketilojen tarjoaminen kohtuullista korvausta vastaan asiaa tukeville toiminnoille.
- **Perehdytys:** Yrityksen vaikutuskeinojen läpikäynti ja jalkauttaminen.
- **Opastus & tiedotus:** Matkailuyhdistyksen markkinoinnin kautta kyltit ja opasteet kuntoon, asiakkaiden informointi.

Vapaa palaute

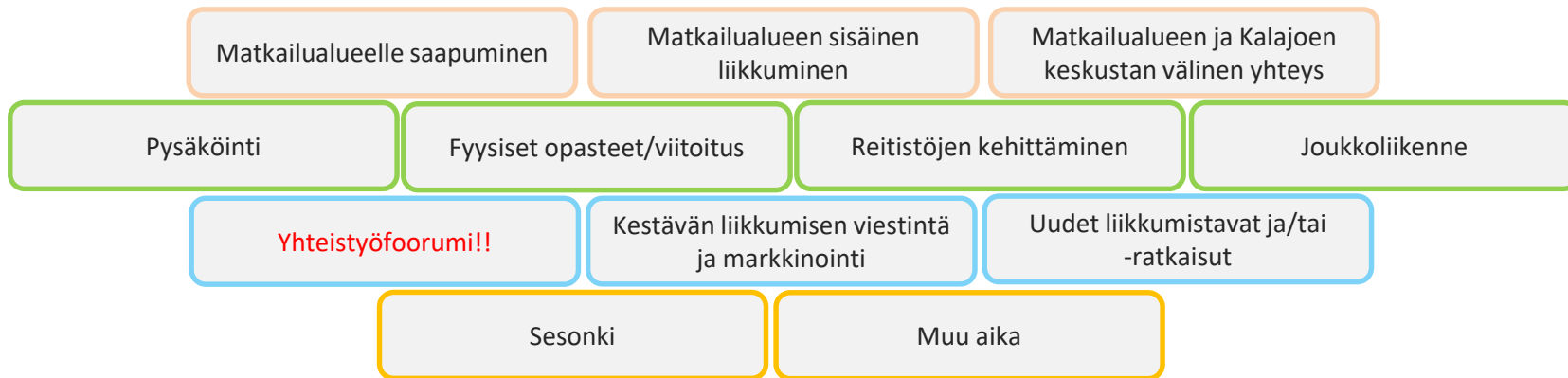
- Kävely- ja pyöräilyreittien kehittäminen ja viimeistely.
- Kehitettävää kunnossapittoa ja siisteyden liittyen.
- Läskipyöräilystä uusi vetovoimatekijä (reitistö käytännössä valmis), vrt. Isosyöte.
- Matkailuyhdistyksen markkinoinnin kautta kyltit ja opasteet kuntoon.
- Hiekkasärkkien torialue saatava sesongiksi kuntoon.
- Avoimin mielin edistämään kestävästä liikkumisesta.
Yhteistyötä alueen muiden kuntien kanssa.
- Sähkökäyttöisiä tuk-tukeja matkailualueen sisäiseen liikenteeseen.

Yhteenveto

- Kestävä liikkuminen on käsitteenä pääosin tuttu, liikkumisen ohjaus vähemmän tuttu. Vastaajat ymmärsivät kuitenkin hyvin mistä puhutaan.
- Aktiivinen kestävän liikkumisen edistäminen vielä vähäistä, mutta asiaa on joissakin yrityksissä pohdittu ja sen olemassaolo tiedostettu.
- Alueelle saapumisessa tai alueella liikkumisessa on ongelmia ja yrityksillä on halua ratkaista niitä yhdessä.
- Keinoja löytyy, toteutus vaatii yhteistyötä, resursseja ja tietotaitoa.

5. Visio, tavoitteet ja toimenpideohjelma

Kalajoen matkailualueen kestävän liikkumisen strategia

Kalajoen matkailualueen kestävän liikkumisen strategia

- **Visio** määrittelee tavoitetilan, mihin pyritään noin 10 vuoden aikajänteellä. Sitouttaa ja ohjaa toimintaa. Visio on selkeä, yksinkertainen, uskottava, voimakas, johdonmukainen.
- **Tavoitteet** määrittelevät, mitä täytyy tapahtua jotta visio toteutuu. Tavoitteiden toteutumista pystytään seuraamaan.
- **Strategian toimenpiteillä** konkretisoidaan tavoitteet; mitä täytyy käytännössä tehdä, jotta tavoitteet toteutuvat.

Viiden tähden elämää

Visiona
kestävä, kasvava, kehittyvä
matkailualue

Matkailualueelle saapuvat saavat tietoa
autottoman liikuttoman vaihtoehdoista

Tarjolla on houkuttelevia, trendikkäitä ja
terveellisiä liikuntavaihtoehtoja omalle autolle

Kestävän liikuttoman
edistämistoiminta on näkyvää

Kalajoella toimii innovatiivinen kestävän
liikuttoman strategiaa toteuttava
yhteistyöfoorumi

Lento- ja raideliikenteen
liityntäyhteydet toimivat

Opastus on yhdenmukainen ja
selkeä

Alueelle saavutaan yhä
useammin julkisilla kulkuneuvoilla

Matkailualueen sisällä oman auton
käyttö on vähentynyt selvästi

Reitistöt ovat laadukkaita,
houkuttelevia ja turvallisia

Kalajoki tunnetaan kestävää liikuttoman edistävänä,
kansainvälisenä ja monipuolisena matkailukaupunkina

Meriyhteys keskustaan

Mahdollisuus saaristoelämyksiin

Moottoriliikenne sähköistyy

Keskittetty pysäköinti ja
autottomia, viihtyisiä alueita

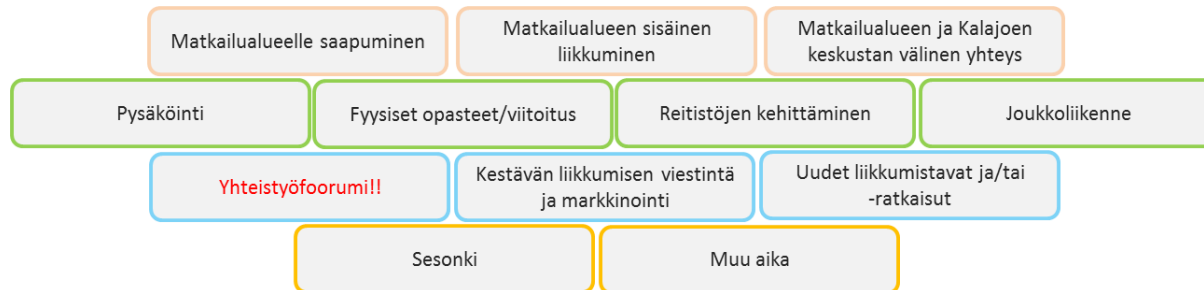
Vierailijamäärä
on tuplaantunut

Tavoitteet

- Kalajoella toimii yhteistyöfoorumi, jossa koordinoidaan kestävän liikkumisen edistämistä ja seurataan strategian toteutumista.
- Kaikki matkailualueelle saapuvat saavat kattavasti tietoa autottoman liikkumisen vaihtoehdoista.
- Matkailualueelle saavutaan yhä useammin julkisilla kulkuneuvoilla.
- Kalajoen matkailualueen sisällä oman auton käyttö vähenee selvästi ja tarjolla on houkuttelevia liikkumisvaihtoehtoja. Pysäköinti on keskitetty.
- Alueen reitistöt ovat laadukkaita, houkuttelevia ja turvallisia.
- Kestävän liikkumisen edistämistoiminta on näkyvää.

TOIMENPIDE - Kärkihankkeet	VASTUUTAHO	HANKEKORI (I-III) JA LISÄTIEDOT
➤ OPASTUS		
<p>Palvelukohteiden opastussuunnitelman päivittäminen ja toteuttaminen Alueen sisäinen opastussuunnitelma</p> <p>Edelliset synkronoidaan toimivaksi kokonaisuudeksi (esim. suunnittelu yhtenä projektina tai tiiviissä vuorovaikutuksessa)</p> <p>Digi-infotaulusuunnitelman toteuttaminen - Pohditaan vielä tarvetta</p>	<p>ELY-keskus (suunnittelu) Kaupunki (suunnittelu) toimijat (toteutus)</p> <p>Hiekkasärkät Oy</p>	<p>I (suunnittelu maaliskuu 2019)</p> <p>I (mahdollisesti 2020)</p>
➤ LIIKKUMISPALVELUT		
<p>Kaupunkipyöräjärjestelmä Kalajoelle ja nykyisten vuokraamojen liittäminen järjestelmään</p> <ul style="list-style-type: none"> Järjestelmän suunnittelu- ja toteutus selvitys tai toteutuskokeilu hyödyntäen liikumisen ohjauksen valtionavustusta Pysyvän järjestelmän toteuttaminen <p>Jumbo-junan reitin ja liikennöntiajan laajentaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Reitin laajentaminen Tapion tuvalle ja golf-kentälle Liikennöntiajan jatkaminen iltaisin ja liikennöinti myös sunnuntaisin <p>Veneyhteys Hiekkasärkät-Kalajoki välille</p> <ul style="list-style-type: none"> Vuokraus tai taksipalvelut Yhdistää sekä aktiviteetin että liikumisen <p>Tarjotaan sähköpyöriä ja taakkapyöriä vuokralle</p> <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyössä vuokrauspalveluita järjestävien toimijoiden kanssa 	<p>Kaupunki, Kalajoen matkailuyhdistys ja yrittäjäyhdistys</p> <p>Yrittäjä, Hiekkasärkät Oy</p> <p>Yrittäjä</p> <p>Yrittäjät</p>	<p>I</p> <p>I</p> <p>III</p> <p>I</p>

TOIMENPIDE - Kärkihankkeet	VASTUUTAHO	HANKEKORI (I-III) JA LISÄTIEDOT
REITISTÖJEN KEHITTÄMINEN: TÄYDENTÄMINEN, TEEMOITUS JA TUOTTEISTUS		
<p>Pyöräilyverkoston kehittämishanke</p> <ul style="list-style-type: none"> Maastopyöräreitit; opasteet, merkintä ja rakenteet, ylläpito Maantiepyöräreitit; opasteet, merkintä ja rakenteet, ylläpito <p>Luontopolut: Siiponjoen luontopolun kunnossapito, kehittäminen ja ylläpito.</p>	<p>Kaupunki (maastoreitit) ELY-keskus (maantiet)</p> <p>Kaupunki</p>	<p>I Maastopyöräreittisuunnitelma valmistuu II/2019, toteutus aloitetaan 2019. Maanteiden kevyen liikenteen viitoitus 2020. I Vaiheittain toteutus, alkaen 2019</p>
<p>Koirareitit: koiraharrastajien harjoittelukenttä ja -halli, koirapuisto, koiraladut stadionin alueella.</p> <p>Hevosreitit: Ratsastusreitti Särkiltä merenrannalle (Letolle), reki- ja kärryjälureitti Särkille (kaupungin pyöräteiden käyttö). Reittien virallistaminen, neuvottelut maanomistajien kanssa.</p>	<p>Yhteistyöprojekti</p> <p>Kaupunki/ hevosyrittäjät</p>	<p>I-II</p> <p>I-II</p>
<p>Kelkka- ja mönkijäreitit: reittien kartoitus ja opastaminen yhteistyössä Safaritalon kanssa</p> <p>Vesistöreitit:</p> <ul style="list-style-type: none"> kesäreitit: Rahjan melontareitin ja Kalajokisuun merkintä, opastus ja kartta, vesireitin "tuotteistaminen" Plassille talvireitit: Hiihtoladut ja retkiluistelureitit meren jäällä jäätilanteen mukaan (+ opastus, valaistus) 	<p>Safaritalon yrittäjä/kelkkakerho</p> <p>Merellinen Kalajoki 2030–hanke, yrittäjä Kaupunki</p>	<p>II</p> <p>II</p> <p>II</p>
<p>Kevyen liikenteen alikulku (valtatie 8) Tapion Tuvan kohdalle (sijainti ratkaistaan kaavatyön yhteydessä)</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnittelu ja toteutus <p>Jalankulku- ja pyöräily-yhteys matkailualueelta Konikarvon satamaan</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnittelu ja toteutus 	<p>ELY/Kaupunki</p> <p>Kaupunki</p>	<p>II/III</p> <p>III</p>
<p>Matkailutien kevyen liikenteen väylän valaistuksen kunnostaminen ja täydentäminen</p>	<p>Kaupunki</p>	<p>I</p>

TOIMENPIDE - Kärkihankkeet	VASTUUTAHO	HANKEKORI (I-III) JA LISÄTIEDOT
➤ VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI		
VisitKalajoki -internetsivujen selkeyttäminen <ul style="list-style-type: none"> • Kestävän liikkumisen -osio omaksi kokonaisuudeksi, jossa esitellään kootusti kaikki liikkumismahdollisuudet. 	Kalajoen matkailuyhdistys	I
Matkailijoille varausten yhteydessä tietoa kestävästä liikkumisesta <ul style="list-style-type: none"> • Tietoa alueelle saapumisesta ja sisäisestä liikkumisesta kestävästi • Tietoa sähköautojen latauspisteistä • Opastusta luontoa säästävästä liikkumisesta mm. dyyneillä 	Kalajoen matkailuyhdistys	I
Kampanjat kestävästä liikkumisesta edistämiseksi muiden tapahtumien yhteyteen <ul style="list-style-type: none"> • Esimerkiksi tapahtuman aikaiset lainapyörät tai riksakuljetukset • Fatbike-markkinointitempaukset 	Kalajoen matkailuyhdistys/ yrittäjät	I-II
➤ YHTEISTYÖ		
Kestävän liikkumisen edistäminen ja strategian toteutumisen seuranta nykyisen yhteistyöfoorumien tehtäväksi (ks. täsmennykset, sivu 11)	Hiekkasärkät Oy	I (2019)
Lisätään liikkumiseen liittyviä kysymyksiä säännöllisesti totutettaviin asiakaskyselyihin (ks. täsmennykset, sivu 12)	Kalajoen matkailuyhdistys	I (2019)
➤ PYSÄKÖINTI		
Pysäköinnin kehittämissuunnitelma <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelutarve realisoituu Keilahallin edustan asemakaavan edetessä • suunnitellaan pysäköintijärjestelyt pitkällä aikavälillä • kansipaikoitusta tarkastellaan vaihtoehtona • huomioidaan sähköautojen latauspistetarve • pitkällä tähtäimellä kohti keskitettympää pysäköintiä; nopeat ja helpot yhteydet pysäköintialueilta keskustaan, matkatavaroiden kuljetus järjestetty 	Kaupunki, yrittäjät	Vaiheittain toteutus: Suunnittelu II-III, sähköautojen latauspisteiden lisäämiseen varaudutaan tarpeen mukaan jo nykyisillä pysäköintijärjestelyillä. Toteutus III

Liiteaineisto

Toimenpiteiden täsmennyksiä

- Kestävän liikkumisen edistämisen yhteistyöfoorumin toimintamalli
- Matkailualueen asiakaskysely – liikkumiseen liittyvät lisäkysymykset
- Kaupunkipyöräkokeilu – ehdotus liikkumisen ohjauksen valtionavustushakuun vuodelle 2019

Kestävän liikkumisen edistämisen yhteistyöfoorumin toimintamalli

Foorumin kokoonpano

- Annukka Takalo Kalajoen kaupunki, kuntatekniikka
- Nina Marjoniemi Kalajoen kaupunki, kaavoitus
- Jukka Stolp Kalajoen kaupunki, viher- ja ulkoilualueet
- Janne Anttila Hiekkasärkät Oy
- Johanna Nakkula Kalajoen matkailuyhdistys ry
- Yrittäjien edustaja (1)
- Yrittäjien edustaja (2)
- Metsähallituksen edustaja

Foorumin tehtävät

- kestävän liikkumisen strategian toteutumisen seuraaminen
- yhteisten toimenpiteiden suunnittelu ja koordinointi
- seurantamittareiden tietojen kokoaminen 1-2 vuoden välein (sivu 10)
- muiden ajankohtaisten asioiden käsittely

Foorumi kokoontuu kolme kertaa vuodessa aina maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun alussa.

Matkailualueen asiakaskysely – liikkumiseen liittyvät lisäkysymykset

Ehdotuksia säännölliseen asiakaskyselyyn sisällytettävistä kysymyksistä kestävä liikumisen tavoitteiden toteutumisen seurantaan varten:

- Mitä kulkuvälinettä käytitte pääasiallisena kulkutapana saapuessanne Kalajoen matkailualueelle? [Henkilöauto/matkailuauto tai –vaunu/linja-auto/juna/ lentokone/taksi, jokin muu, mikä?](#)
- Arvioi asteikolla 1-5 Kalajoen matkailualueen saavutettavuutta muilla kulkumuodoilla kuin omalla autolla? [1 \(huono saavutettavuus ilman omaa autoa\)...5 \(hyvä saavutettavuus ilman omaa autoa\), lisäksi vapaa kommentointimahdollisuus?](#)
- Onko matkailualueen/Kalajoen sisäiseen liikkumiseen mielestänne riittävästi tarjolla vaihtoehtoisia liikkumistapoja omalle autolle? [kyllä/ei/en osaa sanoa](#)
 - Jo ei, millaisia vaihtoehtoisia liikkumistapoja olisi tarpeen kehittää? [Avoin vastaus](#)
- Kalajoen matkailualue haluaa edistää kestävä liikumista alueelle saavuttaessa ja sen sisällä liikuttaessa. Näkökö tämä tavoite mielestänne alueen markkinoinnissa ja palvelutarjonnassa? [kyllä/ei/en osaa sanoa](#)

Kaupunkipyöräkokeilu – ehdotus liikumisen ohjauksen valtionavustushakuun vuodelle 2019

Tavoite

Tavoitteena pilotoida asemattomia kaupunkipyöriä Hiekkasärkkien matkailualueella sekä koko Kalajoella. Hankkeelle haetaan Liikenneviraston liikumisen ohjauksen valtionavustusta vuodelle 2019. Valtionavusta voidaan saada 50-75% kustannuksista. Hakemusten jättö 18.1.2019 mennessä.

Sisältö

Konsultti toimii palvelun organisoijana, vastaa yhteydenpidosta pyörätoimittajaan, valmistelee viestintämateriaalit ja kerää palautteet.

- Kaupunkipyöräpalvelun organisointi ja järjestelyt pyörätoimittajan kanssa yhteistyössä.
- Koordinointi nykyisten vuokraamojen liittämiseksi järjestelmään
- Markkinointimateriaalin laatiminen (suomi, englanti, muut kielet) ja muu tiedotusmateriaali.
- Kokemusten kerääminen ja raportointi.
- Mahdollisia toimijoita Easybike (Imatralla ja Tampereella), Donkey republic (Kotka, Kouvola), Homeport s.r.o (Kuopion tulevat sähkökäyttöiset pyörät)
- Halutaanko pilotoida muita liikumispalveluita samanaikaisesti esim. taakka- ja sähköpyörien vuokraustoiminnan kehittäminen? Tai tarjota matkailijoille liikkumispaketteja?

Vaatimukset

Kaupungilta ja matkailuyhdistykseltä vaaditaan apua pyöräpysäköintipaikkojen määrittämiseen ja tiedotteiden jakamiseen:

- Kaupunkipyörien pyöräpysäköintialueiden määrittäminen. Vaatii vähintään tavallisen pyörätelineen.
- Pyörätalkkarin nimeäminen (esim. ostona järjestöltä/kansalaisopistolta). Pyörätalkkarin tehtäviin kuuluu huolehtia pyörien huollosta (varaosat kaupunkipyörätoimijalta) ja siirrosta pysäköintialueiden välillä.
- Tiedotteiden välittäminen toimijoille, asukkaille ja matkailijoille.
- Vastaa huollon kustannuksista (talkkarin palkka) ja vastuu myös varkaustapauksissa (kattaako kaupungin vakuutus?).

Seurantamittarit

Tavoite	Seurantamittari
Kalajoella toimii kaupungin, matkailutoimijoiden ja muiden sidosryhmien yhteistyöfoorumi, jossa koordinoidaan kestävästä liikkumisesta edistämistä ja seurataan strategian toteutumista.	Ryhmän toiminta ja osallistuminen on aktiivista. Strategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan.
Matkailualueelle saavutaan yhä useammin julkisilla kulkuneuvoilla.	Säännöllinen asiakaskysely: <ul style="list-style-type: none">- Eri kulkumuodoilla matkailualueelle saapuvien määrä (%-osuudet)- Liityntäliikennettä tukevien palvelujen määrä ja kehitys
Kalajoen matkailualueen sisällä oman auton käyttö vähenee selvästi ja tarjolla on houkuttelevia liikkumisvaihtoehtoja.	Säännöllinen asiakaskysely (asiakkaiden näkemys vaihtoehtoisten palvelujen riittävydestä) Ajoneuvoliikenteen määrä; säännölliset liikennemäärälaskennat Muiden tarjottavien liikkumispalvelujen määrä ja käyttöaste
Kaikki matkailualueelle saapuvat saavat kattavasti tietoa autottoman liikkumisen vaihtoehtoista. Pysäköinti on keskitetty.	Otetaan käyttöön toimintatavat, joilla tietoa välitetään. Pysäköintisuunnitelma on tehty ja toteutettu.
Alueen reitistöt ovat laadukkaita, houkuttelevia ja turvallisia.	Infran parannustoimenpiteiden määrä Säännöllinen asiakaskysely, palaute reitistöihin liittyen
Toiminta on näkyvää	Asiakaskysely, mediaseuranta, palaute

Suunnitteluprosessin vaikuttavuus

Suunnitteluprosessin tavoitteena oli perehdyttää ja sitouttaa matkailutoimijoita kestävän liikkumisen edistämistyöhön. Menetelminä oli kysely sekä toimijoille järjestetyt työpajat (2 kpl):

- Kyselyyn vastanneiden matkailuyrittäjien määrä: 10 hlö (potentiaali noin 50)
- Työpajoihin osallistuvien matkailuyrittäjien määrä: 1-4 hlö/työpaja (potentiaali noin 50).
- Työpajoihin osallistuneiden ohjausryhmän jäsenten määrä: 7 hlö/työpaja (potentiaali 12) Ohjausryhmän työpajatyöskentely oli ilahduttavan aktiivista ja matkailutoimiala oli vahvasti mukana.

Hanke ja kestävän liikkumisen edistäminen kytkeytyy erinomaisesti Kalajoen kaupungin strategiaan sekä kaupungin ja matkailutoimialan sidosryhmien näkemyksiin matkailualueen kehittämisestä.

Strategian toteutumisen seuranta kytkettiin osaksi olemassa olevaa yhteistyöfoorumia, jonka kokoonpano ja kokoontumistaajuus virallistettiin.

Toimenpideohjelman vaikutukset

Kalajoen Hiekkasärkkien ympärille rakentunut matkailupalvelukeskittymä houkuttelee paljon matkailijoita. Vuodepaikkoja on yhteensä noin 13 000 ja heinäkuussa 2017 oli noin 80 000 yöpymistä. Suurin osa matkailijoista saapuu 200 kilometrin säteeltä. Aluetta kehitetään määrätietoisesti ja kestävä liikunnan edistäminen nähdään alueen vetovoimatekijänä. Matkailijoiden ympäristötietoisuus on lisääntynyt ja omalla autolla liikkumiselle kaivataan vaihtoehtoja myös loma-aikaan. Suuren volyymin vuoksi on realistista olettaa, että kestävä liikunnan strategian toteuttamisella voidaan vaikuttaa matkailijoiden liikkumiseen. Tavoitteiden toteutumista seurataan kirjattujen seurantamittareiden avulla.

- **Selkeä opastus** vaikuttaa alueen imagoon ja siitä syntyvään ensimmäiseen mielikuvaan. Jalankulku- ja pyöräilyreittien opastus on tärkeä edellytys reittien käytölle; hyvin opastetut reitit houkuttelevat patikoimaan ja pyöräilemään. Selkeä opastus on erityisen tärkeää kansainvälisen matkailun näkökulmasta.
- **Erialaisten kestävien liikumispalvelujen** luominen on vaikuttavuudeltaan yksi tärkeimpiä toimenpiteitä erityisesti matkailualueen sisäisessä sekä alueen ja Kalajoen keskustan välisessä liikenteessä. Omalle autolle tarjotaan houkuttelevia ja moderneja vaihtoehtoja. **Kaupunkipyöräkokeilu vuonna 2019, jota tukee nykyisten muiden palvelujen kehittäminen, on keskeinen toimenpide, jolla liikkumismuutoksia voidaan saavuttaa nopeasti ja niitä voidaan mitata.** Sillä on myös suuri imagollinen merkitys.
- **Reitistöjen kehittämisellä** vaikutetaan sekä reittien houkuttelevuuteen että turvallisuuteen. Laadukkaat, turvalliset ja hyvin opastetut reitit houkuttelevat liikkumaan jalan ja pyörällä sekä virkistys- että asiointimatkoilla.
- **Pysäköintiin liittyvät toimenpiteet** lisäävät erityisesti alueen viihtyisyyttä. Pysäköintijärjestelyillä voidaan pitkällä tähtäimellä myös ohjata ja tukea kestäviä liikkumisvalintoja. Sähköautojen latauspisteet tukevat sähkö- ja hybridautojen käyttöä.
- **Viestintä ja markkinointi** ovat kustannustehokkaita toimenpiteitä ja keskeisessä roolissa kestävien liikkumismuotojen edistämisessä. Viestimällä ja markkinoimalla palveluita saadaan vaihtoehdot omalle autolle matkailijoiden tietoisuuteen. Viestintää tehostamalla jo nykyisin olemassa olevien palveluiden käyttöä ja vaikuttavuutta voidaan lisätä.
- **Yhteistyö** on edellytys kestävä liikunnan strategian toteutumiselle. Strategian toteutumista seurataan yhteistyöfoorumissa, jossa ovat edustettuina keskeiset toimenpiteistä vastuussa olevat tahot. Ryhmän keskeiset jäsenet ovat olleet mukana strategian laadinnassa.

Havainnot ja opit muille

- Kaupungin matkailupuolen mukanaolo ja vahva ohjaus työssä on erittäin tärkeää. Heillä hyvä näkemys alasta, toimijoista, asiakkaista ja markkinasta. Pystyvät edustamaan myös toimijoita ja heidän näkökulmaansa.
- Kaupungin teknisen puolen ja ELY-keskuksen edustus oleellinen sovittaessa infratoimenpiteistä.
- Toimijoiden saaminen mukaan suunnitteluun on haastavaa; tilaisuuksia ei kannata suunnitella sesongin aikaan. Toimijoilla on kuitenkin intoa ja halua edistää kestävästä liikkumisesta ja aktiivisuuttakin löytyy.
- Kestävän liikkumisen edistäminen matkailussa on imagoetu, eikä sen hyödyllisyyttä kyseenalaisteta. Maaperä on otollinen.
- Kestävän liikkumisen edistäminen kytkeytyy vahvasti matkailun kehittämiseen kokonaisuutena (vrt. visiokuva).
- Tärkeää on suunnitella toimenpideohjelma yhdessä ja sopia konkreettisesti jatkosta. Seurantaan tulee miettiä yhdessä valmis toimintamalli.

KIITOS!

www.kalajoki.fi

